

Poikkeustilanteen vaikutukset yrityksille, tehtävät toimenpiteet

Kaupunginhallitus 30.03.2020 § 147

Valmistelu ja lisätiedot: kaupunginjohtaja Osmo Pieski, p. 044 781 3600, osmo.pieski(at)orimattila.fi; kehittämispäällikkö Jenni Tolvanen, jenni.tolvanen(at)orimattila.fi, p. 041 543 8517

Orimattilan kaupunki tukee omalta osaltaan paikallisia yrityksiä, joiden kotipaikka on Orimattilassa koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa. Alueen elinkeinoelämä ja yritykset ovat kaupungille tärkeitä ja luovat pohjan kaupungin taloudelle ja kaupunkilaisten hyvinvoinnille.

Yritysten liiketoiminnan jatkuvuus on turvattava yli koronaviruspandemian aiheuttaman vakavan kriisin. Usea elinkelpoinen yritys kärsii väliaikaisesta kassavirran tyrehtymisestä, joka vaarantaa yrityksen liiketoiminnan jatkuvuuden. Äkillinen kysynnän romahtaminen on ajanut erityisesti palvelualan yrityksiä ahdinkoon ja romahduttanut tuotantoa eri yrityksissä. Erityisen voimakkaasti vaikutukset osuvat pk-yrityksiin, joita on koko yrityskannasta yli 90%.

Koronaviruksen aiheuttama kysyntälama menee lopulta ohi. Vakavat taloudelliset vaikutukset voivat kuitenkin jatkua pitkään, jos välittömiin toimenpiteisiin ei ryhdytä. Ns. normaali tilanteeseen pääseminen kestää arvioiden mukaan jopa 2.3 vuotta, jos yritys edes säilyy hengissä poikkeusoloissa. Elinkelpoiset yritykset ja niiden synnyttämät työpaikat on turvattava. Elinkeinoelämän toiminnot on normalisoitava mahdollisimman nopeasti ja taloudelliset tappiot, jotka vaikuttavat laajasti koko yhteiskuntaan, on minimoitava.

Lähes kolmasosa kauppakamarien kyselyyn vastanneista 4000:sta yrityksestä kokee, että konkurssin todennäköisyys on kasvanut merkittävästi koronavirusepidemian takia (18.3.2020). Yli 90 % odottaa negatiivisten vaikutusten realisoituvan seuraavan kahden kuukauden aikana.

Suomen Yrittäjät on yhdessä muiden toimijoiden kanssa valmistellut listan toimenpiteistä, joilla kaupungit ja kunnat pystyvät edesauttamaan yritysten toimintaedellytyksiä (19.3.2020). Yhtenä keskeisenä asiana suosituksissa on kunnan ja yritysten matalan kynnyksen vuoropuhelu yritysten toimintaedellytysten ja kunnan elinvoiman turvaamiseksi.

Orimattilan kaupunki yhdessä Ladecin kanssa on laatinut yritysten avuksi seuraavassa kuvatus tukipaketin.

Yritysvuokralaisten maksuehtoihin kohdistuvat huojennukset

Orimattilan kaupunki ja sen tytäryhtiöt voivat myöntää yritystilojen vuokranmaksuun tarvittaessa maksuaikojen pidennyksiä. Maksuaikojen pidennykset koskevat sekä yritystilojen vuokria että maanvuokria. Maksuajan pidennyksen osalta on oltava yhteydessä laskutavaan tahoon.

Mikäli yrityksen tilanne koronavirusepidemiasta johtuen on huomattavasti vaikeutunut, yritys voi pyytää Orimattilan kaupungilta vuokranantajana helpotusta virusepidemian aikana kertyneiden vuokraosuuksien määrään. Kaupunki tai sen tytäryhtiö voi perustellusta syystä myöntää helpotuksen epidemian ajalta maksettavan vuokran määrään.

Muiden maksuehtojen muuttaminen

Kaupungille osoitetut ostolaskut yrityksiltä

Kaupunki pyrkii aikaistamaan ostolaskujen maksuajankohtaa eräpäivää aikaisemmaksi. Tarvittaessa laskuttaja voi sopia nopeammasta laskutusrytmistä. Laskutusrytmin sopimuksesta poikkeava määräaikainen muutos sovitaan sopimusvastuuhenkilön kanssa.

Kaupungin myyntilaskut yrityksille

Kaupungin myyntilaskutusta myöhäistetään tulevien laskutusaineistojen osalta. Lisäksi laskutusaineistoihin määritellään pidemmät maksuehdot. Maksuehtojen pidennykset toteutetaan tarvittaessa jo laskutettuihin maksamattomina oleviin laskutussaataviin. Maksuehdoksi voidaan maksimissaan määritellä 90 pv korotonta maksuaikaa. Maksuaikamuutoksien osalta laskun maksaja on yhteydessä laskuttajaan.

Hankinnat

Yritysten tilanteen tukemiseksi on tärkeää, että julkisia hankintoja toteutetaan suunnitelmallisesti tai vauhdittamalla niiden toteutusta.

Yleistä

Hankinnat viedään eteenpäin sovitusti ja aikaistetaan toteutusta mahdollisuuksien mukaan.

Sovitellaan maksuehtoja yhdessä sopimusosapuolien kanssa. Voimassa olevien hankintasopimusten osalta pyritään löytämään sopimusehtojen ja sopimusten kohtuullisuuteen tähtäviä ratkaisuja ja käyttämään joustoja.

Soveltuvissa hankinnoissa pyritään löytämään nykyisille sopimusosapuolille korvaavaa työtä, jos sopimuksen mukainen toiminta on estynyt.

Huolehditaan siitä, että alueen yritykset saavat tietoa tarjouspyynnöistä ja tukea vastaamiseen. Ladecin yritysneuvonta toimii tehosteusti.

Kaupungin hankinnat pyritään mahdollisuuksien mukaan kohdistamaan paikallisiin yrityksiin hankintalaki, olemassa olevat sopimukset ja puitesopimukset ja kilpailulainsäädäntö huomioiden. Tekniset palvelut pyrkii käyttämään henkilöstövajetilanteissa paikallisia alihankkijoita mahdollisuuksien mukaan.

Pienhankinnat (alle kansallisen kynnsarvon jäävät hankinnat)

Hankinnat toteutetaan pääsääntöisesti sähköpostitarjouspyyntöjen avulla, mikäli voimassa olevia sopimuksia ei ole. Hintatiedustelut/tarjouspyynnöt tulee lähettää vähintään kolmelle yritykselle, jonka lisäksi ne julkaistaan myös kaupungin verkkosivuilla. Kaikki tarjouspyyntöön lähetetyt tarjoukset huomioidaan.

Huomioidaan huolto- ja toimitusvarmuuteen liittyvät tekijät.

Hankintalain kynnsarvon ylittävät hankinnat
Hankinnat jaetaan osiin hankintalain mukaisesti esimerkiksi tuoteryhmittäin ja alueittain. Lisäksi valitaan hankintaan useampi tarjoaja toimittajaksi, mikäli se on mahdollista. Markkinavuoropuheluita ei lopeteta, vaan ne pidetään tarvittaessa verkkokokouksina tai hankinta-asiakirjat lähetetään potentiaalisille tarjoajille kommentoitavaksi.

Huomioidaan huolto- ja toimitusvarmuuteen liittyvät tekijät.

Konserniyhtiöiden toimenpiteet

Konserniyhtiöiden toimenpiteillä on alueen yrityksille merkittävä vaikutus. Yhtiöiden osalta on tarpeen tehdä erilliset toimenpidesuunnitelmat tämän tukipaketin mukaisesti yritysten tukemiseksi ja raporttoimaan niistä 6.4.2020 klo 9 mennessä kaupunginjohtajalle.

Tuki yksinyrittäjille koronavirustilanteessa

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Kuntaliitto ovat valmistelleet rahoitusmallin yksinyrittäjille koronavirustilanteessa. Yksinyrittäjät voivat hakea kunnilta rahoitusta koronaviruksen aiheuttamiin vaikeuksiin. Haku on tarkoitus avata sen jälkeen, kun mallin ja toimeenpanon yksityiskohdat on saatu ratkaistua. Tuen kriteerit ovat kaikille kunnille samat. Valtio rahoittaa tuen kokonaisuudessaan suuntaamalla siihen vuoden 2020 lisätalousarviosta ELY-keskusten yritystukien myöntämisvaltuuksista 100 miljoonaa euroa.

Tukea voidaan myöntää rinnakkain yrittäjille laajennetun työttömyysturvan kanssa. Tukea myöntävä kunta varmistaa, että tuesta ei tule ylikompensoivaa yritystoiminnan laajuuteen nähden. Kunnat pysty-

vät toteuttamaan rahoituksen kuntien yleisen toimialaan nojaten, eikä malli vaadi uutta lainsäädäntöä. Kunnan tulee sopia tämän toimeksiantotehtävän hoitamisesta työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Kunnat voivat hoitaa tehtävää myös yhteistoiminnassa.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää ottaa käyttöön edellä selostetut yritysten taloudellisen tilan helpottamiseen tähtäävät toimet ja kehottaa Orimattilan kaupungin tytäryhtiöitä ottamaan käyttöön vastaavat toimet ja pyytää kaupungin tytäryhtiöitä laatimaan suunnitelmat yritysten tukemiseksi.

Toimenpiteet raportoidaan 6.4.2020 klo 9.00 mennessä kaupunginjohtajalle. Toimeenpanon tarkentavista yksityiskohdista päättää kaupunginjohtaja.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että tuki yksinyrittäjille tulee organisoida nopeasti sen yksityiskohdat ovat tiedossa.

Päätös: